

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/141/2023
Identifikačné číslo spisu:	7117225334
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7117225334.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F. Y. U., narodenej XX. S. XXXX, H. - N. S., Š. XXXX/X, zastúpenej advokátom JUDr. Marekom Radačovským, Košice, Žriedlová 3, proti žalovanému V. H., narodenému XX. S. XXXX, H. - L., Ľ. XXX/XX, zastúpenému advokátom JUDr. Rastislavom Lenartom, Košice, Pollova 32, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp.zn. K2-13C/77/2018, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 12. decembra 2022 sp. zn. 6Co/185/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (teraz Mestský súd Košice - ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením zo 17. mája 2022 sp.zn. 13C/77/2018 na návrh žalobkyne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému zakázal predať, darovať, zameniť, založiť, zaťažiť vecným bremenom, predkupným právom, dať do nájmu, vypožičať, uzavrieť zmluvu o budúcej zmluve, vložiť ako vklad na podnikanie, ručiť, meniť podstatu, dať súhlas s dobrovoľnou dražbou, vyhotoviť notársku zápisnicu - exekučný titul alebo akokoľvek inak fyzicky alebo právne nakladať s nehnuteľnosťou - rozostavaný rodinný dom, postavený na parcele č. XXX/XX - parcela zapísaná na liste vlastníctva č. XXXXX s výmerou 97 m2 - zastavaná plocha a nádvorie, nehnuteľnosť - rozostavaný rodinný dom je zapísaná na liste vlastníctva č. XXXXX, katastrálne územie P., obec H. - O. E., okres H. F., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 13C/77/2018. Zároveň vyslovil, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 12. decembra 2022 sp. zn. 6Co/185/2022 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd sa plne stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o splnení zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré vyplývajú z citovaných ustanovení § 324, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. c), § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 a § 329 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uviedol, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie, pričom postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné. Podľa názoru odvolacieho súdu, v prejednávanej spore žalobkyňa osvedčila dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, t.j. osvedčila, že je bezpodielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, ku ktorej sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia a osvedčila aj obavu z ohrozenia jej nárokov titulom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva, ktorá vyplýva z tej skutočnosti, že žalovaný bez jej vedomia a súhlasu zaťažuje nehnuteľnosť záložnými právami. Nepochybne takéto jeho konanie môže negatívne zasiahnuť do práva žalobkyne na vyporiadanie jej nárokov z bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je na LV č. XXXXX zapísaný ako výlučný vlastník rozostavaného rodinného domu, má možnosť bez vedomia a súhlasu žalobkyne disponovať nehnuteľnosťou aj spôsobom vymedzeným v navrhovanom neodkladnom opatrení, čo si vyžaduje dočasnú úpravu pomerov neodkladným opatrením. Účelom návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia je zachovanie existujúceho faktického a právneho vzťahu vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti, ktorej (spolu)vlastníctvo je sporné a bude určené až rozhodnutím súdu, nakoľko eventuálnou realizáciou zmeny vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti zo strany žalovaného by došlo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi a zrejme by vyvolal aj ďalšie súdne konania. Až do skončenia konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v ktorom bude s konečnou platnosťou vyriešená otázka, či vyššie uvedený rozostavaný rodinný dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a ktorému z nich bude tento prikázaný do vlastníctva, je preto dôvodné zachovanie existujúceho stavu a je dôvodné obmedziť výkon vlastníckeho práva žalovaného spôsobom vymedzeným v napadnutom uznesení. Nariadené neodkladné opatrenie má vzťah aj k predmetu konania vo veci samej o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keďže na základe doposiaľ vykonaného dokazovania je spochybnené výlučné vlastníctvo žalovaného k rozostavanému rodinnému domu, zapísanému na LV č. XXXXX, kat. úz. P. K odvolacej námietke žalovaného o nevykonateľnosti nariadeného neodkladného opatrenia odvolací súd uviedol, že výrok napadnutého uznesenia netrpí žiadnymi formálnymi nedostatkami, o čom svedčí aj zápis uvedeného uznesenia na LV č. XXXXX, kat. úz. P..

3 Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania formálne vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. b), c) a f) CSP, ako i z § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, z obsahu podaného dovolania však možno ustáliť, že dovolateľ namietka predovšetkým porušenie práva na spravodlivý proces s poukazom na § 420 písm. f) CSP. Podľa názoru dovolateľa sa odvolací súd nezaoberal s odvolacou námietkou žalovaného, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia je v rozpore s obsahom žaloby. Žalobkyňa nepodala návrh na zmenu žaloby, hoci nehnuteľnosť, ktorá je predmetom konania (rozostavaný rodinný dom, postavený na parcele č. XXX/XX, zapísanej na LV č. XXXXX, kat. úz. P.) je aktuálne zapísaná na LV č. XXXXX a z uvedeného dôvodu neboli podľa názoru dovolateľa splnené procesné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd podľa dovolateľa vôbec nevenoval pozornosť tomu, či bolo napadnuté uznesenie o neodkladnom opatrení vydané v súlade so zákonom, ale aj v súlade s obsahom žaloby a listinnými dôkazmi predloženými k predmetnej žalobe. Svojím rozhodnutím tak odvolací súd zakonzervoval a zhojil protiprávne konanie a rozhodnutie súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa zaoberal iba s hmotnoprávnymi podmienkami nariadenia neodkladného opatrenia a neskúmal procesné podmienky, napriek tomu, že žalovaný na tento nedostatok poukazoval vo svojom odvolaní. Odvolací súd sa nevysporiadal s odvolacími námietkami žalovaného, a teda rozhodnutie odvolacieho súdu je podľa dovolateľa nespreskúmateľné, keďže „neobsahuje konkrétne fakty a informácie, na základe ktorých by bolo možné zistiť, akým spôsobom (myšlienkovým postupom a odôvodnením)

dospel odvolací súd k takýmto záverom.“ Vzhľadom na uvedené má dovolateľ za to, že došlo k závažnému porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces, preto je daný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla podané dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť s poukazom na ustanovenie § 447 písm. c) CSP, z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania predovšetkým z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017 uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9. V danom prípade bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný počas prebiehajúceho konania vo veci samej. Dovolací súd uvádza, že dovolaním napadnuté potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení bolo vydané počas prebiehajúceho civilného sporového konania vo veci samej. Aj po rozhodnutí o návrhu na neodkladné opatrenie, konanie vo veci samej pokračuje a súd prvej inštancie o veci samej ďalej koná a rozhodne (viď R 21/2018). Nejde teda o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, preto prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodíť.

10. Dovolateľ zároveň vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP (ktorý je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP osobitným ustanovením, t.j. lex specialis) vylúčená aj v prípade, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 357 písm. d) CSP). Prípustnosť dovolania je tak v danom prípade výslovne vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d) CSP, keďže v danom prípade odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 a § 421 ods. 1 CSP prípustné, Najvyšší

súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 447 písm. c) CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

12. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.